

Türkiye’de Sanat ve Sanayi İlişkisi

Güner SÜMER

Doç.Dr.

Anadolu Üniversitesi

Güzel Sanatlar Fakültesi

Seramik Bölümü, Öğretim Üyesi

Bugün sanatın sanayiden yeterli ilgiyi ve desteği gördüğü söylenemez. Türkiye’de üniversite ile sanayi arasında diyalog olmadığından güzel sanatlar fakültelerinin sanayi ile diyalogunun olduğu da söylenemez. Türkiye’de 2 büyük sanayi holdingi dışında diğerlerinin bir sanat koleksiyon müzesi bulunmamaktadır. Türkiye’deki sanayi kuruluşlarını ziyaret ettiğinizde binalarda resim, heykel, seramik gibi sanat eserlerini göremezsiniz.

Türkiye’de yeni yetişen sanatçıları desteklememiz gerekmektedir. Sanayi ile sanat arasındaki bağı güçlendirmemiz gerekmektedir. Bu ancak sanat sergilerini destekleyerek sanat koleksiyonu yaparak ve sanayi sanat diyalogunu kurarak sağlanır. Bu nedenle, Türkiye’de sanat ile sanayi şirketleri arasındaki diyalogu sağlamak için "Özel Sektör Sanat Sponsorluğunu Teşvik Projesi" ivedilikle hazırlanmalıdır.

Giriş

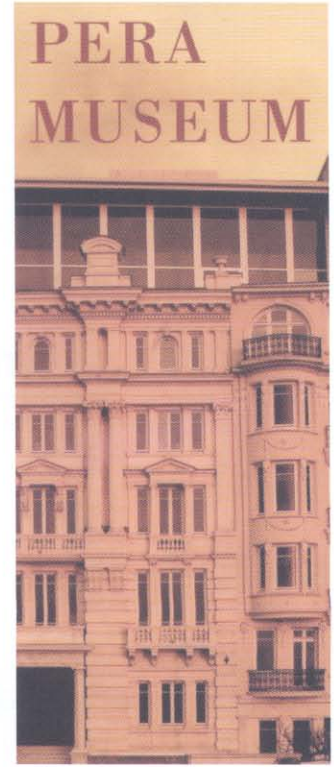
Bu makalede, Türkiye’deki genç sanatçıları desteklemenin ve sanayi ile sanat arasındaki bağı güçlendirmenin önemi üzerinde durulmaktadır.

Çalışmalar

Türkiye’de sanat eseri alıcısı olarak birinci grupta koleksiyoncular ve ikinci grup olarak imalat sanayinde yer alan şirketler bulunmaktadır. Koleksiyoncuları genelde zengin sınıfları temsil etmektedir. Türkiye’de imalat şirketi olarak sanata ilgi duyan KOÇ Grubu ile SABANCI Grubudur. Bu iki kuruluş resim, seramik ve heykel gibi sanat eserlerini aldıkları gibi müzeler de oluş-

*Rahmi M.Koç Müzesi
İstanbul*

*Suna ve İnan Kıraç Vakfı,
Pera Müzesi, İstanbul*

turmaktadırlar. Sabancı grubu geleneksel muhafazakar sanat eserleri koleksiyonu yaparken KOÇ grubu çağdaş sanat eserlerinin koleksiyonunu yapmaktadır.

Ancak Türkiye'de iki holding ile genç sanatçıları desteklemek ve sanayi ile sanat arasındaki bağı güçlendirmek mümkün olamaz. Tüm sanayi kuruluşlarının bu çalışmalara katılması gerekmektedir.

Amerika'da her sanayi kuruluşunda bir sanat departmanı bulunmaktadır. Şirketin ismini taşıyan galeride devamlı sanat sergileri düzenlenmektedir. Ayrıca Şirketlerin sembolü haline gelen binanın geniş meydanında çeşitli heykeller teşhir edilmektedir. Her Şirketin bir Sanat Müzesi bulunmakta ve diğer eyaletlere ve ülkelere götürülerek oralarda da teşhir edilmektedir. Bu konularda Amerika'da "Rockefeller" ve "Ford" grupları öncülük yapmışlardır. İngiltere'de faaliyet gösteren büyük sanayi şirketleri (Univeler, ICI ve BOC gibi)'nin sanat koleksiyonları, Amerika Birleşik Devletleri'ndeki Şirketlerin koleksiyonları kadar büyük değildir, ancak profesyonel kadrolarıyla, herkesin kolay giremediği sanat çevresinde yerlerini almışlardır. Çağdaş İngiltere sanatından eserler satın almaya 1980 yılında başlayan Unilever, 1991 yılına gelindiğinde 300 eserden oluşan bir koleksiyona sahip olmuştu. Koleksiyon için bastırılan katalog, iddialı sözcüklerden oluşan tarihi bir başlık taşıyor-

du: "Londra Unileveler Çağdaş Sanat Koleksiyonunda İlk On İki Yıl" Unileveler Şirketi, bu katalogun sunuş yazısında, "İngiltere sanatının gelişmesi için sanat atmosferine ayak uydurabilmiş" olmakla övülüyordu.

İngiltere'deki TI grubunun sanat koleksiyonu, 1980 sonrası başlamış olmasına rağmen sanat koleksiyonları ile zamanın muhafazakar hükümeti arasında kuvvetli bir sanat ilişkisi kurduğu görülmektedir. Genç Sanatçıları desteklemenin ve sanayi ile sanat arasındaki bağı güçlendirmenin önemini kavrayan TI sanayi şirketi, 1992 yılından itibaren "Royal Art College Okulu" tarafından verilen Sanat Grup Burslarının sponsorluğunu üstlendi. TI Sanayi Kuruluşu, "Royal Art College Okulunu" bitiren sanatçıların sanat eserlerinden birer seçki oluşturdu.

*Sakıp Sabancı Müzesi,
İstanbul*

Sonuç

Amerika'da ve İngiltere'de Sanayi Kuruluşları genç sanatçıları desteklemekte ve sanayi ile sanat arasındaki bağı güçlendirmek için çalışmalar yapmaktadır. Türkiye'de böyle bir durum bulunmamaktadır. Bunu oluşturmak için Türkiye'de "Sanat Sponsorluğunu Teşvik Projeleri" hazırlanmalı ve uygulamaya konulmalıdır.